

Nowy regulamin oraz wewnętrzne zasady postępowania przed Sądem Arbitrażowym przy Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan

I. Uwagi wprowadzające

1. Sąd Arbitrażowy przy Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan z siedzibą w Warszawie powstał 15.2.2005 r. Do końca 2010 r. Sąd ten zarejestrował wpływ 59 spraw, zaś zespoły orzekające Sądu wydały 19 wyroków, tj. 2 – w 2007 r., 1 – w 2008 r., 5 – w 2009 r. i 11 – w 2010 r.

2. Początkowo Sąd działał według swego Regulaminu przyjętego w dniu powstania, a więc 15.2.2005 r. Po pięciu latach funkcjonowania zaszła konieczność udoskonalenia tego Regulaminu. Złożyły się na to następujące okoliczności.

Po pierwsze, tak jak w przypadku każdego stałego sądu arbitrażowego, zostały dostrzeżone pewne ułomności bądź luki w redakcji postanowień regulaminowych, które zwłaszcza wobec nowych zjawisk pojawiających się w arbitrażu handlowym (np. elektronicznych środków komunikacji), wymagały albo sformułowania nowych postanowień, albo doprecyzowania dotychczasowych.

Po drugie, zakończone w 2010 r. prace nad zmianą Regulaminu Arbitrażowego UNCITRAL, który stał się wzorcem dla wielu regulaminów stałych sądów arbitrażowych mimo jego zastosowania w arbitrażu *ad hoc*, były dobrą okazją do rozważenia, czy nowe światowe tendencje zawarte w wersji wspomnianego Regulaminu z 15.8.2010 r. mogą być przeniesione na grunt Regulaminu Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan, mając jednocześnie na względzie treść przepisów obecnego polskiego prawa arbitrażowego z 2005 r., zawartego w przepisach art. 1154–1217 KPC.

Po trzecie, z przyczyn pragmatycznych władze Sądu uznały za uzasadnione „wydzielenie” z treści Regulaminu taryfy opłat za czynności sądu arbitrażowego, które do tej pory były jego immanentną częścią. Chodziło m.in. o to, aby nieuniknione zmiany taryfy opłat nie pociągały za sobą zmiany Regulaminu, które zwłaszcza wobec treści art. 1161 § 3 KPC godziłyby w bezpieczeństwo obrotu. Należy przypomnieć, że w świetle powołanego

przepisu do rozstrzygnięcia sporu przed stałym sądem arbitrażowym obowiązuje regulamin z chwili dokonania zapisu na sąd polubowny, a nie z chwili wszczęcia postępowania. Ciągłe zmiany regulaminu oznaczają równoległe obowiązywanie kilku jego wersji w ramach tego samego sądu, co bezsprzecznie nie sprzyja stabilności funkcjonowania każdego stałego sądu arbitrażowego.

Po czwarte, wobec zgłaszanych ogólnych postulatów w stosunku do polskiego i obcego sądownictwa arbitrażowego, aby było ono tańsze niż dotychczas i ułatwiało jednocześnie szybkie rozstrzygnięcie zwłaszcza sporów drobnych, dołączono do nowej wersji Regulaminu Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan tzw. *fast truck*, a więc tryb przyspieszony rozstrzygnięcia sporów.

3. Nowy Regulamin Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan został przyjęty 17.5.2010 r.

Nie licząc wyłączenia Taryfy opłat za czynności sądu arbitrażowego do odrębnego od Regulaminu dokumentu (niestanowiącego już załącznika do Regulaminu) oraz stworzenia nowych postanowień o postępowaniu przyspieszonym (zob. § 66–72 Reg. 2010 – o czym niżej), zmianie uległa też systematyka Regulaminu. Dotychczasowe postanowienie § 73 Reg. 2005) odnoszące się do wyłączenia odpowiedzialności arbitrów, sądu arbitrażowego, jego pracowników, a także PKPP Lewiatan stanowiło odrębną, trzecią część Regulaminu (złożoną z jednego paragrafu). Natomiast obecnie postanowienie to – jako § 11 Reg. 2010 – stało się elementem części pierwszej, co spowodowało, że Regulamin w nowej wersji składa się tylko z dwóch, a nie trzech części (zob. niżej).

Warto też zwrócić uwagę na fakt, że o ile dawny § 10 ust. 1 Reg. 2005 stanowił, że Sąd Arbitrażowy pobiera za swoje czynności opłaty i koszty na zasadach określonych w Regulaminie, o tyle obecny § 10 ust. 1 Reg. 2010 mówi o tym, że Sąd pobiera wspomniane opłaty na zasadach określonych w Taryfie opłat obowiązującej w dniu wszczęcia postępowania. Oznacza to, że wyłączenie taryfy opłat do odrębnego niż Regulamin sądu dokumentu pozwala eliminować negatywne skutki reguły z art. 1161 § 3 KPC (o czym była mowa wyżej).

4. Dokumenty wewnętrzne (*by-laws*) Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan nie ograniczają się tylko do jego Regulaminu, ale także obejmują zasady etyki dla arbitrów z 2006 r. (zob. niżej pkt IV) oraz wzory zarządzeń dla zespołów orzekających z 2009 r. (zob. niżej pkt III).

II. Regulamin Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan z 17.5.2010 r.

1. Uwagi ogólne

1. Regulamin Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan w wersji z 17.5.2010 r. składa się z dwóch części: „Postanowienia ogólne” (cz. I, § 1–11) i „Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym” (cz. II, § 12–72).

2. „Postanowienia ogólne” (rozdz. I–V) określają przede wszystkim strukturę wewnętrzną Sądu, a więc organy Sądu (rozdz. II), listę arbitrów (rozdz. III), finanse tego Sądu (rozdz. IV) i obecnie także wyłączenie odpowiedzialności Sądu i arbitrów oraz innych

osób (rozd. V). Postanowienia regulujące powyższe materie z reguły różnią się w przypadku poszczególnych stałych sądów arbitrażowych, a więc mogą decydować o specyfice danej instytucji arbitrażowej. Dotyczy to w szczególności organów (władz) sądu. Stąd postanowienia te będą przedmiotem dalszego omówienia (zob. niżej pkt 2).

3. Z kolei regulacje części drugiej wskazanego wyżej Regulaminu dotyczą takich aspektów postępowania przed Sądem Arbitrażowym przy PKPP Lewiatan, które zasadniczo występują w każdym regulaminie stałego sądu arbitrażowego, gdyż w przeciwnym przypadku postępowanie to nie mogłoby być efektywnie i skutecznie prowadzone.

Nie licząc przepisów ogólnych (rozd. I), wspomniana część Regulaminu obejmuje swym zakresem przedmiotowym takie kwestie jak: podstawy orzekania (rozd. II); pisma procesowe (rozd. III); doręczenia (rozd. IV); właściwość Sądu Arbitrażowego (rozd. V); zagadnienia dotyczące arbitrów (rozd. VI), a więc składu zespołu orzekającego, wyznaczania arbitrów, arbitra jedynego, zwiększonego składu, kwalifikacji arbitrów, wyłączenia lub odwołania arbitrów; następnie obejmuje tok postępowania (rozd. VII) – a więc wszczęcie, zawieszenie i umorzenie postępowania, środki tymczasowe lub zabezpieczające; rozprawę (rozd. VIII) – czyli tok rozprawy, powództwo wzajemne, interwencję uboczną, dowody, rejestrację posiedzeń, uchybienia, ugodę, zamknięcie rozprawy; orzeczenia Sądu Arbitrażowego (rozd. IX) – tj. wyrok, inne orzeczenia, uzupełnienie, wykładnia i sprostowanie wyroku, archiwum, odpisy, udostępnianie, a ponadto uproszczony (rozd. X) i przyspieszony (rozd. XI) tryb postępowania.

Powołane wyżej kwestie dotyczące postępowania arbitrażowego – poza przyspieszonym jego trybem – są regulowane w Regulaminie Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan w sposób standardowy. Nie ma tam bowiem postanowień odbiegających znacząco od treści zbliżonych regulaminów stałych sądów arbitrażowych. Stąd nie jest celowe – co do zasady – ich bliższe analizowanie w ramach niniejszego omówienia, zwłaszcza że powinno się ono koncentrować na „nowościach” wprowadzonych przez obecną wersję Regulaminu z 17.5.2010 r.

Dlatego też dalsze wywody będą dotyczyły wspomnianych wyżej nowości, ale także obejmą one omówienie zagadnień ogólnych, które są istotne z punktu widzenia oceny danego stałego sądu arbitrażowego z perspektywy stron przyszłego lub istniejącego sporu prawnego, zwłaszcza wtedy, gdy strony te rozważają, jakiemu sądowi arbitrażowemu powierzyć rozstrzygnięcie ich sporu.

2. Organy Sądu

1. Sąd Arbitrażowy przy PKPP Lewiatan posiada trzy organy: Komitet Arbitrażowy, Komitet Nominacyjny oraz Sekretarza Generalnego (§ 4–7 Reg.).

2. Komitet Arbitrażowy liczy 5 osób i składa się z Prezesa, Pierwszego Wiceprezesa oraz trzech wiceprezesów powoływanych na kadencję trzyletnią (§ 5 ust. 1 Reg.). Prezes i Pierwszego Wiceprezesa powołuje i odwołuje Zarząd PKPP Lewiatan samodzielnie, zaś pozostałych wiceprezesów – w uzgodnieniu z Prezesem Sądu. Prezes reprezentuje Sąd na zewnątrz, a także wykonuje funkcje wskazane w Regulaminie (np. kontrasygnuje wyroki wydane przez zespoły orzekające Sądu – § 58 ust. 2 Reg.). Pozostali członkowie

Komitetu Arbitrażowego zastępują Prezesa Sądu w sprawach im powierzonych przez Prezesa bądź przez cały Komitet Arbitrażowy (§ 5 ust. 3). Do kompetencji całego Komitetu Arbitrażowego należy rozstrzyganie o wpisie i wykreśleniu z listy arbitrów (§ 9 ust. 1 zd. 2 Reg.). Uchwały Komitetu są podejmowane większością głosów wszystkich jego członków (§ 5 ust. 4 Reg.).

3. Komitet Arbitrażowy nie posiada uprawnień z zakresu dokonywania nominacji zastępczych ani orzekania o wygaśnięciu mandatu arbitra. Ta kompetencja – przynależna w regulaminach stałych sądów arbitrażowych z reguły „organowi zarządzającemu nadzorującemu” sądu (np. prezesowi, komitetowi arbitrażowemu, radzie arbitrażowej) – została powierzona odrębnemu organowi Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan, jakim jest Komitet Nominacyjny. Składa się on z trzech osób, tj. Przewodniczącego i dwóch członków powoływanych na kadencję trzyletnią i odwoływanych przez Zarząd PKPP Lewiatan na wniosek Komitetu Arbitrażowego. Członkowie Komitetu Nominacyjnego przy wykonywaniu swoich funkcji nie są związani żadnymi instrukcjami lub opiniami (§ 6 Reg.).

4. Regulamin Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan wprowadza niewystępujący powszechnie w regulaminach innych stałych sądów arbitrażowych zakaz orzekania przez członków władz sądu, tj. Komitetu Arbitrażowego oraz Komitetu Nominacyjnego w sporach rozstrzyganych przed tym Sądem. Nie dotyczy to tylko możliwości pełnienia funkcji arbitra przewodniczącego w wieloosobowym zespole orzekającym albo funkcji jedynego arbitra (§ 5 ust. 7 i § 6 ust. 8 Reg.). Podobnie wspomniane osoby nie mogą pełnić funkcji pełnomocnika procesowego w sporach prowadzonych przed Sądem albo w sporach, w których Sąd, jego Komitet Nominacyjny lub PKPP Lewiatan są organem nominacji zastępczej (§ 5 ust. 6 i § 6 ust. 8 Reg.).

5. Natomiast Sekretarz Generalny (§ 7 Reg.) kieruje Sekretariatem Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan, a także wykonuje funkcje przyznane mu przez Regulamin (np. wzywa stronę do usunięcia braków formalnych pisma procesowego – § 18 ust. 1 Reg. czy wzywa strony do uiszczenia opłat i zaliczek w postępowaniu arbitrażowym – § 38 ust. 1 Reg.). Jest on powoływany i odwoływany przez Zarząd PKPP Lewiatan na wniosek Komitetu Arbitrażowego.

3. Postępowanie przyspieszone

1. Regulamin Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan wyróżnia trzy rodzaje (tryby) postępowania arbitrażowego, tj.: „zwykłe”, innymi słowy „na zasadach ogólnych” (§ 12–64 Reg.) – jakkolwiek Regulamin nie posługuje się tymi określeniami w tytule rozdziału; następnie uproszczone (§ 65 Reg.) oraz przyspieszone (§ 66–72 Reg.). Te ostatnie nazwy pojawiają się w treści Regulaminu jako tytuły dwóch ostatnich rozdziałów części drugiej, czyli dokładnie „Uproszczony tryb postępowania” (rozd. X.) i „Przyspieszony tryb postępowania” (rozd. XI).

2. O ile uproszczony tryb postępowania różni się od zwykłego tym, że orzeczenie Sądu Arbitrażowego może być wydane bez przeprowadzenia rozprawy, jeżeli strony z niej zrezygnowały, albo na podstawie pisemnego uznania powództwa (§ 65 Reg.),

o tyle tryb przyspieszony postępowania (§ 66–72 Reg.) ma charakter „odrębny” w stosunku do trybu zwykłego. Charakteryzuje się on wieloma elementami specyficznymi różniącymi go od trybu zwykłego.

3. Postępowanie przyspieszone dotyczy spraw „drobnych”, a więc takich, których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 50 tys. zł (§ 66 ust. 1 Reg.). Przyspieszenie postępowania polega z kolei na tym, że wszelkie terminy regulaminowe trybu zwykłego zostały skrócone do 7 dni (§ 66 ust. 2 Reg.), doręczenia odbywają się drogą elektroniczną (§ 67 ust. 1 Reg.), zaś spór jest rozstrzygany tylko przez jednego arbitra wybranego lub wyznaczonego z listy arbitrów (§ 68 Reg.), natomiast rozprawa musi być wyznaczona do 21 dni od daty powołania arbitra (§ 71 ust. 1 Reg.). Ponadto rozprawę prowadzi się tylko na jednym posiedzeniu (§ 71 ust. 2 Reg.), zaś wyrok jest wydawany w terminie 14 dni od dnia rozprawy (§ 72 ust. 3 Reg.).

4. Regulamin zawiera również postanowienia, które dotyczą przypadku, gdy w trakcie prowadzenia postępowania arbitrażowego w trybie przyspieszonym wartość przedmiotu sporu okazuje się wyższa od 50 tys. zł (§ 69 Reg.). Wówczas arbiter może prowadzić postępowanie nadal w trybie przyspieszonym. Jednakże na wniosek jednej ze stron ma on obowiązek skierowania sprawy do postępowania na zasadach ogólnych, zachowując swą funkcję jako arbitra przewodniczącego. Strony sporu wybierają wówczas arbitrów bocznych. Wszelkie dotychczasowe pisma procesowe w sprawie są nadal skuteczne.

5. Ze swej natury postępowanie przyspieszone powinno być nie tylko szybsze od postępowania na zasadach ogólnych, ale także tańsze. Dlatego też postanowienie § 10 Taryfy opłat za czynności Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan, obowiązujące od 17.5.2010 r., przewiduje inne, korzystniejsze dla stron, wysokości opłat niż w postępowaniu zwykłym.

4. Nadzór Sądu nad orzecznictwem zespołów orzekających tego Sądu

1. Nadzór stałego sądu arbitrażowego, a ściślej jego organów, nad orzecznictwem zespołów orzekających tego sądu (ang. *scrutiny*) należy do trudnych tematów arbitrażu handlowego. W jego ramach występują bowiem dwie sprzeczne tendencje. Z jednej strony jest to bezstronność i niezależność arbitra stanowiąca fundament każdego krajowego prawa arbitrażowego, a także i regulaminu arbitrażowego. Z drugiej zaś strony, stały sąd arbitrażowy chce zapewnić wysoką jakość merytoryczną i profesjonalizm wyroków wydawanych przez zespoły orzekające tego sądu, co z kolei może decydować o dokonywaniu zapisów na ten sąd jako gwarantujący najwyższy poziom merytoryczny orzecznictwa.

2. Regulamin Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan jest w powyższym zakresie zachowawczy i powiela rozwiązania występujące powszechnie. Tym samym, Regulamin ten nie przewiduje, wzorem Sądu Arbitrażowego ICC (Międzynarodowej Izby Handlowej w Paryżu), instytucji zatwierdzania przez organy sądu wyroków wydanych przez zespoły orzekające ani instytucji *terms of reference*, która gwarantuje zupełność wyroku, a więc okoliczność, że zespół orzekający wypowie się co do wszystkich spraw do rozstrzygnięcia wskazanych przez strony sporu, niezbędnych do wydania uczciwego i sprawiedliwego wyroku. Podobnie w Sądzie Arbitrażowym przy PKPP Lewiatan nie jest przewidziana wzorem Sądu Arbitrażowego przy SCC (Instytucie Arbitrażowym w Sztokholmie) nominacja

arbitra przewodniczącego czy jedyne go arbitra przez organy sądu, co ma zagwarantować wybór osoby posiadającej wystarczające doświadczenie i kwalifikacje do rozstrzygnięcia sporu, a tym samym wysoki profesjonalizm wyroku.

3. W konsekwencji Regulamin Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan ogranicza się do tego, że zgodnie z jego § 58 ust. 2 wyrok wydany przez zespół orzekający powinien być opatrzony podpisem Prezesa oraz Sekretarza Generalnego Sądu. Ten wymóg formalny nie oznacza jednak prawa organów Sądu do ingerencji w treść merytoryczną wyroku, gdyż byłoby to nie do pogodzenia z faktem, że wyrok jest wydawany przez zespół orzekający, a nie przez sąd, zaś arbitrzy tworzący zespół orzekający są bezstronni i niezależni. Stwarza to jednak zawsze możliwość eliminacji oczywistych błędów merytorycznych czy formalnych wyroku, a także dążenia do jednolitości formalnej orzecznictwa sądu.

5. Uwzględnienie zasad ogólnych prawa arbitrażowego w Regulaminie

1. W postanowieniach ogólnych postępowania przed sądem arbitrażowym (§ 12 Reg.) Regulamin Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan nawiązuje do zasad przyjętych w polskim prawie arbitrażowym (art. 1183 KPC) wzorem Ustawy Modelowej UNCITRAL z 1985 r. o międzynarodowym arbitrażu handlowym (art. 18). Chodzi tu o zasadę równości stron postępowania arbitrażowego (§ 12 ust. 1 zd. 1 Reg.) oraz zasadę zapewnienia stronie możliwości dochodzenia jej praw przed sądem arbitrażowym (§ 12 ust. 1 zd. 2 Reg.).

2. Postanowienie § 12 ust. 1 Reg. przyjmuje z kolei zasadę wyrażoną w art. 1184 § 2 zd. 2 KPC, tj. braku związania Sądu przepisami Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu arbitrażowym. Nie dotyczy to jednak przepisów bezwzględnie wiążących tego kodeksu.

3. W kwestiach zaś podstaw orzekania określonych w postanowieniach § 14–15 Reg. przyjęto zasadę obowiązku stosowania przez zespół orzekający przepisów prawa materialnego wybranego przez strony, a w braku takiego wskazania – przepisów prawa materialnego państwa, które pozostaje w najściślejszym związku z rozpatrywanym stosunkiem prawnym (§ 14 ust. 1 Reg.).

Oznacza to, że zespół orzekający Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan nie może wydać wyroku w oderwaniu od właściwych przepisów prawa materialnego. Nie odnosi się to tylko do sytuacji, gdy zespół orzekający wydaje wyrok na zasadach słuszności albo na podstawie ogólnych zasad prawa, ale to wymaga wyraźnej zgody stron (§ 14 ust. 2 Reg.).

Czym innym jest natomiast uwzględnienie postanowień umowy, na gruncie której powstał spór, a także ustalonych pomiędzy stronami zwyczajów. Te muszą być uwzględniane przez zespół orzekający z mocy Regulaminu, a więc do ich stosowania nie jest konieczna zgoda stron (§ 15 Reg.).

6. Uwzględnienie nowych światowych tendencji prawa arbitrażowego w Regulaminie

1. Nowy Regulamin Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan nie odzwierciedla wszystkich, a nawet większości nowych tendencji światowego prawa arbitrażowego, które

znalazły m.in. wyraz w Regulaminie Arbitrażowym UNCITRAL z 2010 r. Sąd nie jest w nim przewidziana np. nowa rola organu nominacyjnego w sporach wielostronnych (zob. art. 10 ust. 3 UNCITRAL Reg.) czy rola tego organu w przypadku pojawienia się tzw. kadłubowych zespołów orzekających (zob. art. 14 ust. 2 UNCITRAL Reg.). Wprowadzenie tych regulacji jest uzależnione w dużym stopniu od treści właściwego *lex arbitrii*, a więc w przypadku prawa polskiego od treści przepisów art. 1154–1217 KPC.

2. W związku z powyższym pozostała niezmieniona regulacja wyboru arbitrów w sporach wielostronnych (§ 25 Reg. 2005 i § 26 Reg. 2010), która ogranicza się tylko do wskazania zasady jednomyślnego wyboru arbitra przez kilku powodów czy kilku pozwanych. Brak jednomyślności oznacza natomiast brak powołania arbitra bocznego, co z kolei uruchamia kompetencję Komitetu Nominacyjnego do dokonania wyboru za stronę z mocy § 24 ust. 3 Reg. 2010. Regulamin jednak nie przesądza, czy kompetencja Komitetu Nominacyjnego rozciąga się jedynie na wybór „brakującego” arbitra, czy też obejmuje ona prawo do renowacji całego zespołu orzekającego (por. art. 14 ust. 2 UNCITRAL Reg.).

3. Z kolei tytułem przykładu uwzględnienia nowych światowych tendencji prawa arbitrażowego w Regulaminie Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan należy podać nowy § 19 ust. 3 pkt c Reg. 2010, który pod wpływem obecnej wersji Regulaminu Arbitrażowego UNCITRAL reguluje doręczenia za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

III. Wewnętrzne zasady postępowania przed Sądem Arbitrażowym przy PKPP Lewiatan (wzory zarządzeń zespołu orzekającego)

1. Komitet Arbitrażowy po szerokiej konsultacji z Arbitrami Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan przyjął w 2009 r. i zalecił zespołom orzekającym Sądu stosowanie w praktyce przygotowania rozprawy wzorów trzech zarządzeń. Wzory te jako wewnętrzne zasady postępowania Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan mają na celu standaryzację zachowań poszczególnych składów zespołów orzekających powoływanych w ramach tego Sądu.

2. Taka standaryzacja stanowi cechę, która powinna różnić arbitraż instytucjonalny od arbitrażu *ad hoc*. Ponadto może stanowić ona element oczekiwań stron pod adresem stałego sądu arbitrażowego, które licząc na taką standaryzację zdecydują się dokonać zapisu na tenże sąd. Poza wszelką dyskusję pozostaje pozytywny skutek stosowania wspomnianych wzorów, gdyż ułatwiają one arbitrom tzw. zarządzanie sprawą (*case management*), co z kolei wpływa na sprawność i szybkość prowadzonego postępowania arbitrażowego. Pozostaje to również w zgodzie z obowiązkiem arbitra wynikającym z *recepti arbitrii*, jakim jest zapewnienie prowadzenia postępowania arbitrażowego w sposób sprawny i bez zbędnych opóźnień, który wyraża się m.in. w obowiązku przygotowania harmonogramu arbitrażu (por. art. 17 ust. 1 zd. 2 i ust. 2 zd. 1 UNCITRAL Reg.).

3. Wzór zarządzenia Nr 1 Zespołu Orzekającego w sprawie organizacji postępowania arbitrażowego określa dokładnie:

- strony sporu z podaniem nazw, osób reprezentujących strony, a także adresów do doręczeń zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej (pkt I), następnie

- Regulamin Sądu według, którego będzie prowadzone postępowanie,
 - skład zespołu orzekającego z podaniem imion i nazwisk arbitrów oraz adresów do doręczeń (tradycyjnego i elektronicznego), a także adres Sekretariatu Sądu Arbitrażowego,
 - dotychczasową wymianę pism z podaniem charakteru pisma, np. pozw, odpowiedź na pozw, oraz ich dat,
 - właściwość Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan,
 - szczegółowe zasady postępowania arbitrażowego przed tym Sądem, takie jak zasada jednoczesności doręczeń pism procesowych, ciągłej numeracji załączników z oznaczeniem sygnatury pism powoda („C”) i pozwanego („R”), np. jako C-1, C-2 itd., oraz możliwości wydania przyszyłych zarządzeń przez zespół orzekający.
4. Wzór zarządzenia Nr 2 Zespołu Orzekającego w sprawie organizacji postępowania arbitrażowego:
- zawiera harmonogram wymiany przyszyłych pism procesowych stron z podaniem określenia charakteru tego pisma, np. odpowiedź na pozw, replika, duplika itd., oraz nieprzekraczalnego terminu jego doręczenia zespołowi orzekającemu oraz drugiej stronie,
 - wskazuje prawo zespołu orzekającego do wydłużania wspomnianych wyżej terminów na uzasadniony wniosek strony bądź obu stron,
 - określa termin wydania zarządzenia w sprawie organizacji rozprawy,
 - podaje ewentualnie przybliżony termin wydania wyroku.
5. Z kolei wzór zarządzenia Nr 3 Zespołu Orzekającego dotyczy organizacji rozprawy. Obejmuje on określenie:
- terminu i miejsca rozprawy,
 - zasad ogólnych rozprawy, że jest ona tajna, kierują nią arbiter przewodniczący albo jedyny arbiter, a także że jest prowadzona w języku arbitrażu z możliwością jej tłumaczenia na określony język obcy,
 - harmonogramu rozprawy, a więc wskazania imion i nazwisk świadków oraz biegłych z podaniem orientacyjnym godziny ich przesłuchania, zasad zadawania pytań świadkom bądź biegłym, zapewnienia stawiennictwa świadków i biegłych na rozprawie, obecności świadków czy biegłych w trakcie przesłuchiwanie innych osób, zasad protokołowania, terminu udostępnienia protokołu oraz zgłaszania do niego uwag.

IV. Zasady etyki dla arbitrów Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan

1. Postanowienie § 29 ust. 1 Reg. przewiduje, że arbitrzy powołani do rozstrzygnięcia sporu nie tylko powinni być bezstronni i niezależni w toku całego postępowania arbitrażowego (co stanowi wymóg ustawowy – art. 1173 § 1 KPC), ale ponadto powinni oni przestrzegać zasad etyki uchwalonych przez Komitet Arbitrażowy. Obecnie chodzi tu o zasady etyki z 2006 r.

2. Zasady etyki dla arbitrów Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan uwzględniają standardy światowe przyjmowane przez inne instytucje arbitrażowe. Są one bardziej

szczegółowe niż wzorcowe w tej materii Zasady Etyki IBA dla Międzynarodowych Arbitrów z 1987 r. Składają się one z ośmiu rozdziałów.

3. Nie licząc postanowień wstępnych (rozdz. 1), poszczególne rozdziały dotyczą kolejno niezależności i bezstronności arbitra (rozdz. 2), ujawnienia okoliczności mogących wywoływać wątpliwości co do niezależności lub bezstronności arbitra, a także ustąpienia arbitra (rozdz. 3), kontaktów arbitra ze stronami (rozdz. 4), staranności i rzetelności postępowania (rozdz. 5), zaufania i poufności związanego z funkcją arbitra (rozdz. 6), sporządzenia orzeczenia (rozdz. 7) oraz ograniczenia reklamy (rozdz. 8).

4. Należy zaznaczyć, że sam Regulamin Sądu Arbitrażowego przy PKPP Lewiatan nie ogranicza się tylko do wskazania abstrakcyjnie ujętego wymogu niezależności i bezstronności arbitra, ale w postanowieniu § 29 ust. 3 zd. 2 Reg. wskazany jest przykładowy obowiązek wyjawienia przez arbitra istotnych kontaktów zawodowych w okresie ostatnich 5 lat z takimi osobami jak: strony sporu i ich podmioty dominujące bądź powiązane, pełnomocnicy procesowi stron oraz ich kancelarie, arbiter przewodniczący i arbiter wyznaczony przez lub za drugą stronę.

ABSTRACT

The paper discusses the internal documents of the Court of Arbitration at the Polish Confederation of Private Employers Lewiatan – a permanent domestic and international court of arbitration, established in 2005. In particular, it is about the Rules of Procedure of the Court and especially its new version of 17.5.2010 which regardless of the elimination of the editorial flaws of its first version of 15.2.2005 separates from the Rules of Procedure a special list of fees for the court proceedings and foresees new provisions concerning an accelerated procedure for minor cases (the so called fast track), as well as delivery by electronic means.

Other internal documents of the Court of Arbitration at the Polish Confederation of Private Employers Lewiatan discussed in the article also include three decree patterns of 2009 for the Court's adjudication board, which facilitate the so called case management and „standardize” the proceedings before the Court and, finally, the Principles of the Court Arbitrators' Ethics of 2006.